

Suaugusiųjų rizikos grupių skiepijimo Lietuvoje rekomendacijos 2015

Prof. Arvydas Ambrozaitis

**VU Infekcinių, krūtinės ligų, dermatovenerologijos
ir alergologijos klinika**

Lietuvos Infektologų draugija

2015 m. birželio 12 d. Klaipėda

“Infektologija 2015”

Suaugusiųjų rizikos grupių skiepavimo Lietuvoje rekomendacijas 2015 parengė:

- ♦ **Sudarytojas ir mokslinis redaktorius** – prof. habil. dr. A. Ambrozaitis
- ♦ **Mokslines rekomendacijas parengė:**
 - ♦ Prof. A. Ambrozaitis,
 - ♦ Doc. L. Jančoriene,
 - ♦ Prof. A. Mickienė
 - ♦ Doc. D. Vėlyvytė
- ♦ **Atskirų rekomendacijų skyrių konsultantai arba sudarytojai:**
 - ♦ Doc. A. Bagdonas
 - ♦ Prof. A. Baranauskaitė
 - ♦ Doc. A. Blažienė
 - ♦ Prof. I. Butrimienė
 - ♦ Gyd. R. Čekauskienė
 - ♦ Gyd. J. Dieninienė
 - ♦ Gyd. L. Gumbienė
 - ♦ Prof. E. Juozaitytė
 - ♦ Dr. R. Kvaščevičius
 - ♦ Prof. E. Lesinskas
 - ♦ Doc. R. Matulionytė
 - ♦ Prof. M. Miglinas
 - ♦ Doc. J. Misiūra
 - ♦ Gyd. V. Pašukonienė
 - ♦ Doc. S. Ročka
 - ♦ Gyd. I. Rudminienė
 - ♦ Prof. R. Sakalauskas
 - ♦ Doc. G. Simutis
 - ♦ Gyd. S. Tulytė
 - ♦ Prof. V. Urbanavičius
 - ♦ Prof. J. Valantinas
 - ♦ Doc. S. Varvuolytė
 - ♦ Prof. R. Verkauskienė

Suaugusiųjų rizikos grupių skiepavimo Lietuvoje rekomendacijos 2015 sudaro 13 skyrių:

1. Inkstų ligomis sergančių pacientų skiepavimo rekomendacijos
2. Parenchiminių organų transplantacijos kandidatų ir recipientų skiepavimo rekomendacijos
3. Onkologinėmis ligomis sergančių pacientų skiepavimo rekomendacijos
4. Reumatinėmis ligomis sergančių pacientų skiepavimo rekomendacijos
5. Pacientų, gydomų imunosupresiniais vaistais, skiepavimo rekomendacijos
6. Pacientų skiepavimo rekomendacijos esant asplenijai
7. Pacientų, kuriems yra anatominio barjero defektų, didinančių riziką susirgti pneumokokine infekcija, skiepavimo rekomendacijos
8. Plaučių ligomis sergančių pacientų skiepavimo rekomendacijos
9. Širdies ligomis sergančių pacientų skiepavimo rekomendacijos
10. Kepenų ligomis sergančių pacientų skiepavimo rekomendacijos
11. Cukriniu diabetu sergančių pacientų skiepavimo rekomendacijos
12. ŽIV infekuotų pacientų skiepavimo rekomendacijos
13. Suaugusiųjų kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos recipientų skiepavimo rekomendacijos

Suaugusiųjų rizikos grupių skiepavimo Lietuvoje rekomendacijos 2015 numato skiepavimo taktiką esant imunosupresinėms ligoms/būklėms:

- ◆ Pacientams, sergantiems inkstų ligomis, tokiomis kaip:
 - ◆ Lėtine inkstų liga, kai GFG <30 ml/min/1,73 m²
 - ◆ Hemodializuojamiems
 - ◆ Nefroziniu sindromu
- ◆ Parenchiminių organų transplantacijos recipientams
- ◆ Hematologiniais ir parenchiminių organų navikais sergantiems pacientams
- ◆ Reumatinėmis ligomis sergantiems pacientams, prieš skiriant imunosupresinę ir/arba biologinę terapiją
- ◆ Pacientams, gydomiems imunosupresine terapija:
 - ◆ Intensyvia imunosupresine terapija
 - ◆ Mažų dozių imunosupresine terapija
- ◆ Esant asplenijai
- ◆ Esant anatominio barjero defektams:
 - ◆ Likvorėjai
 - ◆ Kochleariniams implantams
- ◆ ŽIV infekuotiems pacientams
- ◆ Kraujodaros kamieninių ląstelių recipientams

Suaugusiųjų rizikos grupių skiepavimo Lietuvoje rekomendacijos 2015 numato skiepavimo taktiką esant lėtinėms (imunokompetentinėms) ligoms:

- ♦ Lėtine inkstų liga sergantiems pacientams, kai GFG 59-30 ml/min/1,73 m²
- ♦ Parenchiminių organų transplantacijos kandidatams
- ♦ Plaučių ligomis sergantiems pacientams:
 - ♦ Vidutinio sunkumo ir sunkia obstrukcine plaučių liga
 - ♦ Astma (nuolat vartojantiems dideles inhaliuojamų gliukokortikoidų dozes ar geriamus gliukokortikoidus)
 - ♦ Persirgus pneumonija, kuriai gydyti buvo reikalinga hospitalizacija
- ♦ Širdies ligomis sergantiems pacientams:
 - ♦ Mėlynosiomis (cianozinėmis) įgimtomis širdies ydomis
 - ♦ Plautine hipertenzija
 - ♦ Širdies nepakankamumu
 - ♦ Kardiomiopatijomis
 - ♦ Kitomis lėtinėmis širdies ligomis (išskyrus arterine hipertenzija)
- ♦ Kepenų ligomis sergantiems pacientams
 - ♦ Lėtiniu hepatitu
 - ♦ Kepenų ciroze
- ♦ Cukriniu diabetu sergantiems pacientams

Rekomendacijų lėtinei (imunokompetentinei) ligai pavyzdys Cukriniu diabetu sergančių pacientų skiepavimo rekomendacijos

<i>Rizikos ligos/būklės</i>	Rekomenduojamos vakcinos	Pastabos dėl vakcinų vartojimo
Cukrinis diabetas	Sezoninė gripo vakcina	1 dozė kasmet prieš gripo sezoną.
	Pneumokokinė vakcina	1 dozė PCV13. Esant indikacijoms skiepyti abiem vakcinomis – PCV13 ir PPSV23, pirma turi būti skiepijama PCV13, o, praėjus ne mažiau kaip 8 savaitėms, – PPSV23.
	VHB vakcina (neskiepytiems)	Skiepyti 19–59 metų asmenis, spręsti, ar reikia skiepyti vyresnius nei 60 metų amžiaus asmenis. HBsAg, anti-HBc ir anti-HBs neigiamiems asmenims 3 dozių po 20 µg kursas pagal schemą: 0, 1 ir 6 mėnesiai. Galimos kitos skiepavimo schemas pagal vakcinų aprašus.
	Td arba Tdap vakcina	1 dozė kas 10 metų.

Onkologinėmis ligomis sergančių pacientų skiepavimo rekomendacijos

Rizikos ligos/būklės	Rekomenduojamos vakcinos	Pastabos dėl vakcinų vartojimo
Hematologiniai ir parenchiminių organų navikai Vakcinaciją rekomenduojama atlikti arba likus ne mažiau kaip 2 savaitėms iki vėžio chemoterapijos, arba praėjus bent 3 mėnesiams po vėžio chemoterapijos. Jeigu buvo taikyta anti–B ar anti–T ląstelių terapija monokloniniais antikūnais arba gydymas fludarabinu, tuomet skiepyti rekomenduojama ne anksčiau kaip praėjus 6 mėnesiams po paskutinės imunosupresinių vaistų dozės suvartojimo.	Sezoninė gripo vakcina	1 dozė kasmet prieš gripo sezoną. Skiepyti rekomenduojama baigus chemoterapijos kursą.
	Pneumokokinė vakcina	Pradžioje rekomenduojama paskiepyti PCV13, praėjus ne mažiau kaip 8 savaitėms – PPSV23, po 5 metų rekomenduojama skiepyti pakartotine PPSV23 vakcinos doze. Jei anksčiau asmuo buvo paskiepytas PPSV23, rekomenduojama papildomai paskiepyti PCV13, bet ne anksčiau kaip po 1 metų nuo skiepavimo PPSV23.
	VHB vakcina	HBsAg, anti-HBc ir anti-HBs neigiamiems asmenims 3 dozių po 20 µg kursas pagal schemą: 0, 1 ir 6 mėnesiai. Jeigu, praėjus 1–2 mėnesiams po paskutinės dozės skiepavimo, aptinkama anti-HBs koncentracija < 10 mTV/ml, tęsti skiepimą ta pačia schema iki 3 dozių po 20 µg. Galimos kitos skiepavimo schemas pagal vakcinų aprašus.
	Td arba Tdap vakcina	1 dozė kas 10 metų.
	Erkinio encefalito vakcina	3 vakcinos dozės: tarp 1-os ir 2-os vakcinos dozių rekomenduojamas 1–3 mėnesių intervalas, tarp 2-os ir 3-ios vakcinos dozių rekomenduojamas 9–12 mėnesių intervalas. Revakcinacija – kas 3 metai.
Onkohematologinių pacientų ir KKLТ recipientų šeimos nariai	Sezoninė gripo vakcina	1 dozė kasmet prieš gripo sezoną.
	Vėjaraupių vakcina	2 dozės su ne mažesniu kaip 8 savaičių intervalu.
	Tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina	1 dozė.
	Td arba Tdap vakcina	1 dozė kas 10 metų.

Rekomendacijos pacientams, gydomiems imunosupresiniais vaistais

Intensyvi imunosupresinė terapija: skiepyti prieš arba po gydymo

Rizikos ligos/būklės	Rekomenduojamos vakcinos	Pastabos dėl vakcinų vartojimo
Intensyvi imunosupresinė terapija: vėžio chemoterapija, ≥ 14 parų skiriami sisteminiai kortikosteroidai, kurių dozė ekvivalentiška ≥ 20 mg per parą prednizonolo, biologiniai imunomodulatoriai, tokie kaip TNF- α blokatoriai ar rituksimabas.	Sezoninė gripo vakcina	2 dozės su 4 savaičių intervalu kasmet prieš gripo sezoną.
	Pneumokokinė vakcina	Pradžioje rekomenduojama skiepyti PCV13, praėjus ne mažiau kaip 8 savaitėms, – PPSV23, po 5 metų rekomenduojama skiepyti pakartotinę PPSV23 dozę. Jei anksčiau asmuo buvo paskiepytas PPSV23, rekomenduojama papildomai paskiepyti PCV13, bet ne anksčiau kaip po 1 metų nuo skiepavimo PPSV23. Vakcina rekomenduojama skiepyti iki imunosupresinio gydymo pradžios likus ne mažiau kaip 2 savaitėms.

Mažų dozių imunosupresinė terapija: galima skiepyti gydymo metu

Rizikos ligos/būklės	Rekomenduojamos vakcinos	Pastabos dėl vakcinų vartojimo
<p>Mažų dozių imunosupresinė terapija: sisteminiai kortikosteroidai, kurių dozė ekvivalentiška < 20 mg per parą prednizonolo ≥ 14 parų, arba kurie vartojami alternatyviu režimu, metotreksatas $\leq 0,4$ mg/kg per savaitę, azatioprinas < 3 mg/kg per parą, 6-merkaptopurinas < 1,5 mg/kg per parą. Visomis išvardintomis vakcinomis galima skiepyti minėto imunosupresinio gydymo metu.</p>	Sezoninė gripo vakcina	1 dozė kasmet prieš gripo sezoną.
	Pneumokokinė vakcina	Pradžioje rekomenduojama skiepyti PCV13, praėjus ne mažiau kaip 8 savaitėms, – PPSV23, po 5 metų rekomenduojama skiepyti pakartotinę PPSV23 vakcinos dozę. Jei anksčiau asmuo buvo paskiepytas PPSV23, rekomenduojama papildomai paskiepyti PCV13, bet ne anksčiau kaip po 1 metų nuo skiepijimo PPSV23.
	<i>Herpes zoster</i> vakcina (esant galimybei)	1 dozė ≥ 60 metų ir tiems 50–59 metų amžiaus pacientams, kurie yra sirgę vėjaraupiais ar <i>Herpes</i> infekcija anamnezėje arba kuriems laboratoriniais tyrimais nustatytas specifinis imunitetas ir jie nėra skiepyti vėjaraupių vakcina.
	Td arba Tdap vakcina	1 dozė kas 10 metų.
	Žmogaus papilomos viruso vakcina	3 dozių kursas moterims pagal vakcinų aprašus.
	VHB vakcina	HBsAg, anti-HBc ir anti-HBs neigiamiems asmenims 3 dozių po 20 μ g kursas pagal schemą: 0, 1 ir 6 mėnesiai. Galimos kitos schemas pagal vakcinų aprašus.
	Erkinio encefalito vakcina	3 vakcinos dozės: tarp 1-os ir 2-os vakcinos dozių rekomenduojamas 1–3 mėnesių intervalas, tarp 2-os ir 3-ios vakcinos dozių rekomenduojamas 9–12 mėnesių intervalas. Revakcinacija kas 3 metai.

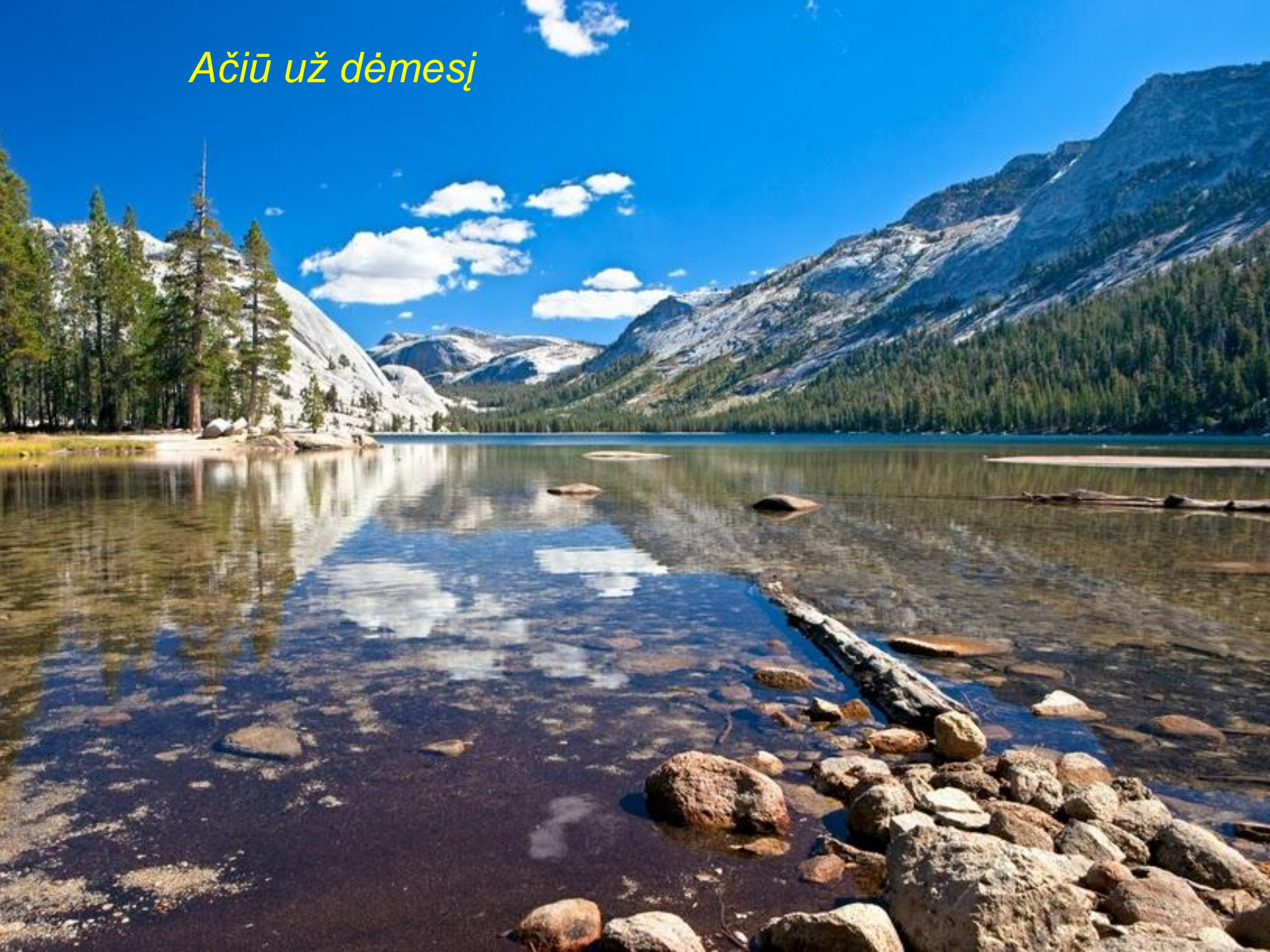
Pavyzdys, kai skiepyti rekomenduojama esant tam tikroms sąlygoms

Rizikos ligos/būklės	Rekomenduojamos vakcinos	Pastabos dėl vakcinų vartojimo
Vidutinio sunkumo ir sunki lėtinė obstrukcinė plaučių liga Astma (nuolat vartojantiems didelės inhaliuojamųjų gliukokortikoidų dozės (žr. pastabas) ar geriamuosius gliukokortikoidus)	Sezoninė gripo vakcina	1 dozė kasmet prieš gripo sezoną.
	Pneumokokinė vakcina	1 dozė PCV13. Esant indikacijoms skiepyti abiem vakcinomis – PCV13 ir PPSV23, pirma turi būti skiepijama PCV13, o, praėjus ne mažiau kaip 8 savaitėms, – PPSV23.
Persirgta pneumonija, kuriai gydyti buvo reikalinga hospitalizacija	Pneumokokinė vakcina	1 dozė PCV13. Esant indikacijoms skiepyti abiem vakcinomis – PCV13 ir PPSV23, pirma turi būti skiepijama PCV13, o, praėjus ne mažiau kaip 8 savaitėms, – PPSV23.

Pastabos:

Didelės inhaliuojamųjų gliukokortikoidų dozės yra:
Beclometasonum propionatum (HFA) > 400 mkg per parą
Budesonidum > 800 mkg per parą
Fluticasonum propionatum > 500 mkg per parą

Ačiū už dēmesj

Rekomendacijos suaugusiųjų pneumokokinei vakcinacijai Lietuvoje 2015 m.

≥ 18 m.
priklausantys
rizikos grupėms
(lėtinės ligos)

- **1 dozė PCV13.** Esant indikacijoms skiepyti abiem vakcinomis - PCV13 ir PPSV23, pirma turi būti įskiepyta PCV13, o praėjus ne mažiau kaip 8 savaitėms – PPSV23

≥ 18 m.
imunosupresyvūs
asmenys

- **1 dozė PCV13,** o praėjus ne mažiau kaip 8 savaitėms - **PPSV23,** po 5 metų – rekomenduojama pakartotinė PPSV23 dozė. Jei anksčiau buvo paskiepyta PPSV23, reikėtų papildomai paskiepyti PCV13, bet ne anksčiau, kaip po 1 metų nuo PPSV23 įskiepijimo